

VEDOVATTI Anildo

Tanulóközpontú, eredményalapú tanulás értékelése

Farkas Éva *Tanulási eredmények értékelése a felsőoktatásban* címmel megjelent kötete a Szegedi Egyetem gondozásában jelent meg 2019-ben. A könyv reflektálni kíván az oktatás minden szintje számára fontos változás a *tanulás eredményalapú* kimeneti követelményeinek átalakulására, ami a felsőoktatásban a képzési és kimeneti követelmények szükségszerű változtatását hozta. Miközben a könyv kimondott célja, hogy módszertani támogatást nyújtson az oktatók számára, ugyanakkor fontos szempontnak tekinthetjük, hogy a hallgatók számára is segítséget nyújthat az új tanulási, értékelési rendszer kereteinek megértésére, az abban szereplő célok felismerésére, és egy a korábbinál is hatékonyabb tanulási folyamat támogatására.

Napjainkban a felsőoktatásba történő bekerülés sok-sok tanuló számára nyújt lehetőséget ahhoz, hogy olyan munkakört tölthessen be, amelyet mindig is szeretett volna. Ugyanakkor nem könnyű feladat a felsőoktatási intézmények oktatói számára

a felvételt nyert hallgatók motiválása, ösztönzése a tudás elsajátítására és elmélyítésére, és nem utolsósorban lemorzsolódásuk megelőzése. A **tanulási eredmény alapú** értékelés jelentős hatást tud gyakorolni ezekre a folyamatokra, mert a hallgatók számára egyértelmű, részletes képet nyújt az elvárásokról és az értékelések szempontjairól.

A szerző – miközben röviden összegzi – a tanulási eredmény alapú értékelés számára fontos szempontokat (az értékelés típusai, szerepe és formái, felsőoktatási sajátosságok, stb.) egyszerre nyúl vissza klasszikusokhoz, mint Golnhofer Erzsébet véleményére Falus Iván Didaktikából, valamint támaszkodik többek között Perjés István – Héja-Nagy Katalin online mentorálási kézikönyvére. Fontos jellemzőként utal arra, hogy ma már az értékelés képes kilépni a fizikai térből, és az online közösségi térben is megvalósulhat. Külön öröm találkozni a szerzőnek azzal a törekvésével, hogy az internet adta lehetőségeket (a feltüntetett linkek segítségével) hogyan építette bele a könyv olvasásába.

A kötet segítséget nyújt abban is, hogy az oktató megértse, elsajátítsa és tudatosan alakítsa kurzusainak értékelési mechanizmusait. Farkas Éva az újfajta értékelés elvi megalapozása mellett négy példán keresztül mutatja be, hogy miként képzelhető el egy tanulási eredmény alapú értékelés ma. Ennek kapcsán lehetőséget biztosít az olvasó számára, hogy saját digitális kompetenciájának szintjét felmérje az IKER rendszer segítségével (az önértékelő táblázat webcímének megadásával).

Nem kívánva a könyvön fejezetről fejezetre végig menni, valamint biztatjuk az érdeklődő olvasót, hogy fokozatosan fedezze fel önmaga számára is a könyv kínálta gyakorlati lépéseket, szeretnék néhány igen egyedi jellemzőt is bemutatni. Elsőként megemlítve a kötetben végig vonuló példák sorozatát, melyek a mondanivaló gyakorlatai tapasztalatokon történő alátámasztását kívánják alátámasztani. De az olvasó bevonódását segítik a fejezetek végén található feladatok is, ahogy általában tankönyvekben

sokszor találkozhatunk is velük. De ugyanilyen izgalmas kihívással szembesülünk, ahol a szerző az olvasó számára kínál lehetőséget – sőt, számos esetben fel is szólítja –jegyzetek készítésére. Mindezek megteremthetik azt a szerző által sugalmazott együtt gondolkodást, mely nem csupán ismertetni szeretne egy európai keretek között megújuló oktatásmódszertani változást, hanem szeretné az olvasót is a maga oldalára állítani. Ehhez egyszerre nyújt új gondolatokat, gyakorlati példákat, de ösztönzi is az olvasót az aktív részvételre, valamint igyekszik megmutatni, hogy az új alapokra helyezett értékelés minden résztvevő (oktatók, hallgatók, társadalom) számára minőségi többletet és sikert hoz.

Az itt ismertetett tanulási eredmények értékelése végeredményeképpen egy letisztult, objektív és átlátható rendszerben kerül értékelésre a tanuló teljesítménye, ahol az egyes érdemjegyek mögött konkrétan definiálható szintű tudás, képesség, attitűd és autonómia áll. A szerző megmutatja azon szempontokat, amelyeket érdemes figyelembe venni ahhoz, hogy egy hatékony tanulási útvonalat alakítson ki az oktató a fenti célok eléréséhez. A kötetet egy 60 oldalas melléklet gazdagítja, melyben a különböző értékelési sablonok, tanulási eredmény alapú részletes tantárgyleírások, részletes tanulási eredmények kerülnek mintaként bemutatásra.

A könyvet nagyon hasznosnak tartjuk mindenki számára, aki az oktatási eredmények értékelésében új utakra vágyik. A könyv a felsőoktatásban dolgozó oktatók számára fogalmazza meg gyakorlatait és példáit, de az tudás, amit átad, minden pedagógus számára fontos, és értékes elgondolásokat tartalmaz. Csak biztatni lehet az oktatókat, tanárokat, hogy az értékelésnek ezt az izgalmas változását ezen a gondolatrendszeren keresztül is felmérjék, és az így megfogalmazódó gondolatok segítsék a hazai tanulási eredmények értékelésének minőségi átalakulást, és megmutatkozzanak a tanulók eredményeinek javulásában.